

Nazwa przedmiotu: LITERATURA, JAKO ŚRODEK WYRAZU KULTURY NA PRZESTRZENI WIEKÓW					
Kod przedmiotu: 0100-MIHSD 002	Rok: I 2011/2012	Semestr: letni	Ilość godzin 30	Typ zajęć: do wyboru	ECTS 3
Forma zajęć: seminarium	Język: polski	Zaliczenie: 1. Aktywność na zajęciach 2. Kilka krótkich prac pisemnych	Prowadzący: Prof. dr hab. Joanna Jabłkowska		
Liczba miejsc:	Ogólna humanistyczna wiedza na poziomie studiów magisterskich Znajomość języka obcego				
Ogólny opis przedmiotu: Przedmiot ukazuje związki twórczości literackiej z innymi zjawiskami kulturowymi. Na seminarium stosowane są interakcyjne metody dydaktyczne, dzięki którym prezentowane przykłady sprowokują studentów do czytania utworów literackich, jako tekstów kultury.					
Cel zajęć: Celem zajęć jest prezentacja wybranych zjawisk kulturowych w kontekstach literaturoznawczych					
Zamierzone efekty kształcenia:					
1. Wiedza					
Po ukończeniu kursu doktorant zna:					
<ul style="list-style-type: none"> - pojęcia kultury, literatury, transferu kulturowego, recepcji literatury; interdyscyplinarności, intersemiotyczności i inne istotne dla diskutowanego tematu pojęcia; - terminologię literaturoznawczą i kulturoznawczą; - charakterystykę dyscypliny literaturoznawstwa i kulturoznawstwa; - znaczenie tych samych i podobnych pojęć w obu diskutowanych dyscyplinach; - teoretyczne podstawy obu dyscyplin (literaturoznawstwo i kulturoznawstwo); - wybrane zagadnienia kulturoznawcze; - zjawiska kulturowe, które znalazły swe odbicie w dziełach literackich; - rolę literatury w kulturze. 					
2. Umiejętności					
Po ukończeniu kursu doktorant potrafi:					
<ul style="list-style-type: none"> - łączyć ze sobą fakty z różnych obszarów kultury; - analizować dzieła literackie; - opisywać w sposób syntetyczny i krytyczny wyniki przeprowadzonych przez siebie analiz; - interpretować dzieło literackie w szerszych kontekstach kulturowych i społecznych; - opisywać zjawiska kulturowe w szerszych kontekstach społecznych; - poszukiwać literaturę przedmiotu; - referować w dłuższej ustnej wypowiedzi zagadnienia związane ze zjawiskami kultury i z transferem kulturowym; 					

- pisać samodzielne prace naukowe na tematy związane z powyższymi kwestiami;
- argumentować i bronić swego stanowiska naukowego;
- posługiwać się literaturą przedmiotu i literaturą prymarną w języku polskim i jednym wybranym języku obcym.

3. Inne kompetencje (postawy)

W wyniku uczestnictwa w zajęciach doktorant:

- ma umiejętność krytycznego myślenia;
- charakteryzuje się otwartością na odmienność kulturową;
- jest uwrażliwiony na estetyczne walory dzieła literackiego.

Sposób sprawdzenia osiągnięcia efektów zamierzonych:

- Rozmowa końcowa sprawdzająca podstawową wiedzę studenta w zakresie terminologii oraz wiadomości faktograficznych zdobytych na zajęciach
- Praca pisemna związana z tematem seminarium
- W trakcie zajęć student będzie musiał odpowiadać na pytania, dyskutować, argumentować w formie zajęć kontaktowych lub online.

Szczegółowy opis przedmiotu (treści programowe):

- 1. Wprowadzenie I:** metoda: kurs interaktywny **e-leraning 2 g**, oraz – kolejne zajęcia 2 g. – „stolików eksperckich”: doktoranci podzieleni są na 3 dwuosobowe grupy, w których, na podstawie podanej metodą e-leraning i wstępnie przedyskutowanej literatury wyjaśniają aparat pojęciowy: terminy, ich znaczenia i wzajemne relacje: kultura, literatura, tekst, kulturoznawstwo, literaturoznawstwo, transfer kulturowy, recepcja w literaturze, „literaturoznawstwo kulturoznawcze”, interdyscyplinarność, intersemiotyczność, intermedialność, komparatystyka, antropologia kultury, antropologia literatury etc.
- 2. Wprowadzenie II:** metoda: kurs interaktywny **e-leraning 2 g**, oraz – kolejne zajęcia 2 g. – „stolików eksperckich”: doktoranci podzieleni są na 3 dwuosobowe grupy, w których, na podstawie podanej metodą e-leraning i wstępnie przedyskutowanej literatury wyjaśniają intermedialne konteksty literatury:
 - słowo i obraz, literatura i fotografia literatura i film
 - słowo i muzyka
 - słowo i płęć
 - słowo i zmysły
 - słowo i przestrzeń
 - słowo i czas
- 3. ut pictura poesis:** metoda:ćwiczeniowa: 8 g.
 - słowo i obraz (Lessing / Winckelman): 2g.
 - literatura i fotografia (przykłady W. G. Sebald *Austerlitz* i *Wyjechali* oraz S. Chwin *Hanemann*): 2 g.
 - literatura i film (adaptacje, literatura w filmie; film w literaturze; na przykładach *Eys white shut* S. Kubricka, *Homo Faber* V. Schlöndorffa i in. – filmy studenci oglądają

- sami): kurs interaktywny **e-learning 2 g**, oraz – kolejne zajęcia – ćwiczeniowe 2g.
- **słowo, obraz i muzyka 4 g.** (na przykładach Mozarta, jako symbolu odchodzącej harmonii świata: *Podróż Mozarta do Pragi* E. Mörikego; *Amadeusz* P. Shaffera i M. Formana), kurs interaktywny **e-learning 2 g**, oraz – kolejne zajęcia – ćwiczeniowe 2 g.
 - 4. słowo, obraz i ciało 4 g.**, metoda ćwiczeniowa 2 g. oraz kurs interaktywny **e-learning 2 g.**
 - literatura, film, filozofia i płęć (S. de Beauvoir, J. Butler, S. Chutnik, M. Gretkowska i in.); „polski” mężczyzna romantyczny: *Dzień świra*
 - literatura i zmysły (miłość, ból, choroba, ułomności ciała etc.) – E. Jelinek (*Pianistka* – powieść i film), P. Süskind *Pachnidło* (powieść i film) – filmy studenci oglądają w domu
 - 5. słowo, obraz i przestrzeń** metoda ćwiczeniowa 4 g.
 - literatura i przyroda – sielanki i okrutne sielanki
 - literatura i miasto (Rzym od Goethego do Różewicza, Paryż Baudelaire’a i Benjamina, Berlin Benjamina i Döblina, Dublin Joyce’a etc.)
 - 6. słowo, obraz i czas** metoda ćwiczeniowa 4 g.
 - literatura i historia (miejsca pamięci i pamięć kulturowa)
 - literatura i shoah (P. Levi *Czy to jest człowiek*)

Podsumowanie 2 g.: metoda: giełda pomysłów: literaturoznawstwo jako kulturoznawstwo

Zalecana literatura PRZEDMIOTU: wybór wstępny

- *Kulturowa teoria literatury. Główne pojęcia i problemy*, (red.) M.P. Markowski i R. Nycz. Kraków 2006
- *Intersemiotyczność, literatura wobec innych sztuk (i odwrotnie)*, (red.) St. Balbus, A. Hejmej, J. Niedźwiedz. Kraków 2004
- *Ojczyzna słowa. Narracyjne wymiary kultury*, (red.) W.J. Burszta, W. Kuligowski. Poznań 2002
- A.Assmann: *Ku europejskiej kulturze pamięci*, „Kultura współczesna”
- R. Barthes: *Światło obrazu. Uwagi o fotografii*. Warszawa, wyd. I: 1996
- *Polsko-niemieckie miejsca pamięci*: w druku
- Pierre Nora: *Les Lieux de Memoire*. 1984-1992; ew. w tłumaczeniu na inny język
- Judith Butler: *Uwikłani w płęć. Feminizm i polityka tożsamości*. Warszawa 2008
- Paul Ricoeur: *Czas i opowieść*. Kraków 2008
- *Pamięć zbiorowa i kulturowa. Współczesna perspektywa niemiecka*, red.: Magdalena Saryusz-Wolska, 2009

Punkty ECTS: 3 pkt

1. Aktywny udział w seminarium – 0,5 pkt.
2. Kilka krótkich prac pisemnych – 1,5 pkt.
3. Lektura tekstów i literatury przedmiotowej - 1, 5 pkt.